

B I O G R A F I J A

Rođen je 1941. (Mežice). Studirao je slikarstvo kod Francea Mihaliča, Maksima Sedeja i Gabrijela Stupice između 1961. i 1966. godine na *Akademiji za likovno umetnost* u Ljubljani. Diplomirao je 1966. godine u klasi prof. Maksima Sedeja. Od 1978. godine predavač je na *Akademiji za likovno umetnost* u Ljubljani, da bi 1990. godine stekao status redovnog profesora za slikarstvo. Od 1983. do 1985. godine bio je predstojnik slikarskog odjela na ALU u Ljubljani. Živi i djeluje u Ljubljani. Za svoj slikarski opus primio je nagradu *Prešernovog sklada* (1992.), *Jakopičevo nagrado* (1996.), a 2001. godine dobitnik je Prešernove nagrade za životno djelo. Djela mu se čuvaju u značajnim slovenskim i svjetskim muzejima i galerijama – među njima u stalnoj zbirci Moderne galerije u Ljubljani, *Muzeju savremene umetnosti* u Beogradu, *Umjetničkoj galeriji* u Banja Luci, *Neue Galerie* u Gracu ...

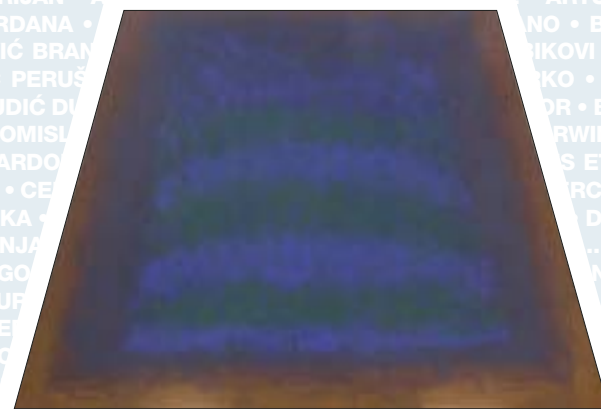
GALERIJA ŽULA – KOLEKCIJA PETERA ŽULE (MARIBOR)

Galeriju je osnovao Peter Žula, građevinski poduzetnik, kolekcionar i pasionirani ljubitelj likovne umjetnosti. Otvorio je 1995. godine Galeriju Žula 1 i 2 u Mariboru, te Galeriju Žula 3 u Ptuju i još jednu u Ljubljani. Galerije su nastale iz uvjerenja da javnosti treba predstaviti autore koji su zbog svojeg radikalizma bili manje prisutni na konvencionalnoj likovnoj sceni. Danas se prostor galerije nalazi u Mariboru, Obrežna ulica. Galerija ima i manji studijski prostor s prikladnim izložbenim mogućnostima na idličnom imanju u Čepincima (Gorička) u kojem se održavaju kolonije, rezidencije i susreti autora.

Kroz djelovanje kao galerista Peter Žula je oformio zbirku od preko 700 djela suvremenih slovenskih i inostranih autora koja povremeno prezentira u Sloveniji i u svijetu.

Osim galerijom i kolekcijom, Žula se bavi i izdavaštvom (monografije Ota Rimelea i Borisa Zaplatila).

Galerija najtješnje suraduje s Ksenijom Čerče, s Gustavom Gnamušem, Marjanom Gumilarjem, Boštjanom Novakom, Mirkom Rajnarom, Otom Rimeleom, Mihaelom Rudlom, Dušanom Tršarem, Borisom Zaplatilom i sa Zdenkom Žido.

Savjet galerije:
Miroslav Gašparovič, Darko Sačić i Zlatan Vrkljan

Konzultant za Sloveniju:
Ivo Prančič

Izdavači:
Gradski muzej Varaždin
Šetalište J. J. Strossmayera 3, 42000 Varaždin

telefon: 042 658 754, muzej@gmv.hr

Zlati ajngel d.o.o. Varaždin
Gajeva 15, 42000 Varaždin

telefon: 042 212 702, info@ajngel.hr

Za izdavače: Ivan Mesek i Darko Sačić
Urednik i dizajn kataloga: Darko Sačić

Predgovor: Meta Gabršek Prosenc

Fotografije: Ivan Leskošek

Prijevod tekstova: Darko Sačić

Priprema i tisak: FRONTA IMPRESS

Naklada: 200 primjeraka

www.gmv.hr

www.ajngel.hr

Program galerije podržava:

MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA REPUBLIKE HRVATSKE

RT • ŠIROLA DAMIR • ŠPANCIRFEST 2016. • ŠPIČKO STJEPAN • ŠPOLJAR ANDRAŠIĆ GORDANA • ŠPOLJAR ANDRAŠIĆ GORDANA • ŠTRAVS JANE • ŠUBIĆ JOŽE • ŠUMONJA

B I O G R A F I J A

Rođen je 1941. (Mežice). Studirao je slikarstvo kod Francea Mihaliča, Maksima Sedeja i Gabrijela Stupice između 1961. i 1966. godine na *Akademiji za likovno umetnost* u Ljubljani. Diplomirao je 1966. godine u klasi prof. Maksima Sedeja. Od 1978. godine predavač je na *Akademiji za likovno umetnost* u Ljubljani, da bi 1990. godine stekao status redovnog profesora za slikarstvo. Od 1983. do 1985. godine bio je predstojnik slikarskog odjela na ALU u Ljubljani. Živi i djeluje u Ljubljani. Za svoj slikarski opus primio je nagradu *Prešernovog sklada* (1992.), *Jakopičevo nagrado* (1996.), a 2001. godine dobitnik je Prešernove nagrade za životno djelo. Djela mu se čuvaju u značajnim slovenskim i svjetskim muzejima i galerijama – među njima u stalnoj zbirci Moderne galerije u Ljubljani, *Muzeju savremene umetnosti* u Beogradu, *Umjetničkoj galeriji* u Banja Luci, *Neue Galerie* u Gracu ...

G U S T A V
N A M U Š
IZ KOLEKCIJE GALERIJE ŽULA

GUSTAV GNAMUŠ - DJELA IZ ZBIRKE GALERIJE ŽULA

Prije dva desetljeća, kad je Gustav Gnamuš, konceptualno najpredaniji i najdosljedniji pripadnik slovenskog apstraktnog slikarstva primio veliku *Prešernovo nagrado*, Nataša Smolič je u intervjuu s laureatom naglasila da je upravo Galerija Žula ta koja dosljedno prati događanja na slovenskom umjetničko-likovnom području i predstavlja djela vrhunskih umjetnika među kojima su i Gnamuševa. S tom je tvrdnjom je Nataša Smolič upozorila na ambivalentan odnos kako slovenskih institucija tako i kritike prema modernističkom usmjerenju u slovenskom slikarstvu. Možda je upravo često krivo razumijevanje pa i zanemarivanje njegovog stvaralaštva, Gustava Gnamuša dovelo do beskompromisne odanosti vlastitom poimanju slike kao enitefa neovisnog o konkretnom vremenu i prostoru. Danas se umirovljeni profesor ljubljanske akademije potpuno prepustio zen tišini, ne mareći za izvanjske situacije. U svijetu apsolutne samosvjesnosti i vlastitih htjenja umjetnik stvara smirene, svjetlom prožete prizore.

Izbor djela iz fundusa Galerije Žula želi po načelu *pars pro toto* predstaviti duboko duhovnu i likovnu snagu umjetnikovog slikarstva. Realizacija izložbe je zasluga suradnje i prijateljstva dva galerista: Mariborčana Petera Žule i Varaždinca Darka Sačića, koji je glava i srce galerije Zlati ajngel. Kako bi varaždinska publika mogla sagledati Gnamušov slikarski *credo*, u dijalog su postavljena njegova starija platna, nastala do 2012. godine u vrijeme umjetnikovog najintezivnijeg traženja između željenog i ostvarenog, s akrilima na papiru koje je majstor slikao prošle i ove godine.

Jure Mikuž, vrsni poznavatelj i analitičar Gnamuševe umjetnosti u monografiji posvećenoj njegovom opusu zaključuje da je Gnamuš devedesetih godina kondenzirao sva iskustva velikih žarećih površina intenzivnih boja te ih prenio u snažno moduliran kolorit novijih slika. Slikar je već krajem sedamdesetih sa svojih platana isključio tragove figuralnih iskustava. Osamdesetih je koristio raspršivače boje što je omogućilo da se nanosi magličasto uzdižu s glatkih površina skoro monokromnih slika. Povratak kistu i time i vidljivi tragovi slikareve ruke donijeli su novu prostornu i koloritnu dinamiku.

Dva platna među izloženim radovima (prvo nastalo 1995. godine i drugo nepuno desetljeće kasnije) otkrivaju nam različit umjetnikov odnos prema površini slike. Oba djela povezuje autorovo osnovno ishodište – boja oslobođena svih veza s aluzijama, te nepostojanje naziva što, kako Gnamuš govori, samo ograničava gledateljevu imaginaciju. Jedva primjetljiv trag slikarove ruke se na starijoj slici gubi u nutarnjem nizanju minimalnih tonova plavetnila. Ne smije nas zavesti arhetipski značaj plave, umjetnik sav napor ulaže u prezentaciju boje koja ima status apsolutno djelujućeg entiteta; njezina jedina poruka je otkrivanje unutarnjeg autorovog doživljaja. U suprotnosti s utišanim isijavanjem modre, slika nastala 2012. otkriva izuzetnu dinamiku kolornih nanosa koji su u svom svojem hedonističkom blještavilu prekrili platno. Iznova možemo slijediti umjetnikov kist, pratimo ga kod njegovog građenja prostora koji nije vezan uz nikakvu realnost, to je prostor autorovog traženja nečeg izvan nas, vječne ljepote slikarske imaginacije. U Gnamuševim radovima nema minimalističke racionalnosti koja apstrakciju često vodi u slijepu ulicu, već samo pobjedonosno isijavanje vidljivog.

Kad tražimo usporedbu između različitih oblika umjetnosti zasigurno su najbliži slikarstvo i glazba. Kao što su tonovi, akordi, harmonije sami sabi sadržaj - boje, nijanse, formati, potezi kistom, mrlje na površini slike projekcija su umjetnikovog spiritualnog iskustva. Poruku prikaza oslobođenog konkretnog i prepoznatljivog može pratiti samo osjetljivo oko, samo pozornom slušatelju je dano zatirati u akordima glazbe.

Misao o srodnosti slikarstva i muzičke umjetnosti nije mi slučajna već kao iskustvo gledanja Gnamuševih akrila na papiru, uključenih u izložbu, kad kao krhki zvukovi glazbe Erika Satiea zazvuči odabir boja i opušten dijalog njihovih tonaliteta. Došlo je vrijeme zrelosti i mirnog suživota s prirodom. Prije nekoliko godina slikar je ovako opisao svoj radni dan: „*Radim za sebe, kao neka unutarnja higijena, svaki dan malo prčkam po svome moždanom inventaru.*“ Rečenica koja izvire iz pogleda na zenovski vrt koji je Gnamuš dugo planirao i s njime ostvario osobni *hortus conclusus*. U njemu veliki bard kolorizma, sasvim poistovjećen sa svojim djelom, dokazuje da je za njega stvaranje životna istina.

